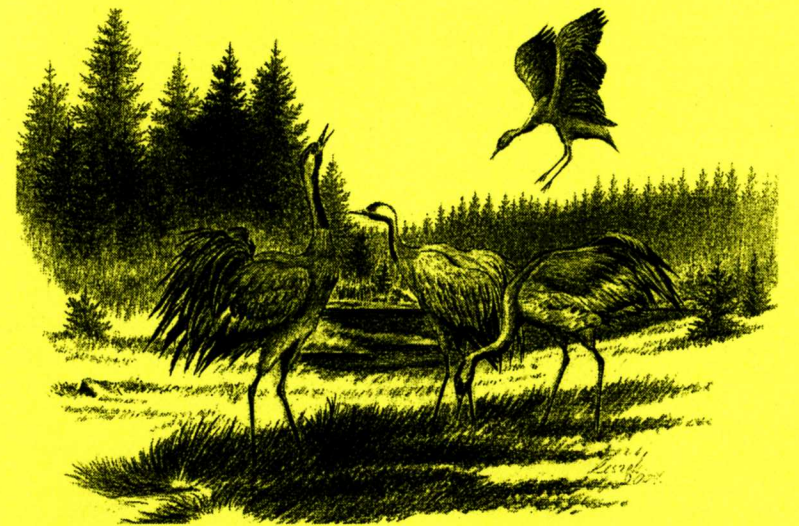

PANDÍON

2007:3 Årg. 23
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 23

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.swarre@telia.com

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel 0581-52009 , 070-576 04 77

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Per Axelsson, Lennart Sandberg, Tomas Haraldsson och Andreas Sandberg.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall, Kolhusv. 1
711 31 LINDESBERG
Tel 0581-52009 , 070-576 04 77
mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 LINDESBERG
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com
eller
Jan-Erik Malmstigen
Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Tranor LeseK 2007

Vinter utan snö

I skrivande stund så ösregnar det utanför och fågelautomaterna är fulla i vatten. Nog är det märkligt hur klimatet har ändrat sig. Än så länge får man klara sig utan snön men jag hoppas att den kommer framåt jul så att vi får lite julstämning. Fåglarna hittar ju till matningarna ändå men lite vitt kring matningen förhöjer ju bara stämningen. Jag hoppas att det är många som är med i årets fågelbordstävling och matar ordentligt.

Vi har förhoppningsvis ett program inför våren men vi i styrelsen har ev. lite funderingar på att dra ner på utflykterna då det är så dålig uppslutning på dessa. Vi kanske skall satsa på de inventeringar vi har då dessa är lättare att få delta till. Eventuellt kanske vi ska lägga

mer krut på att försöka få med lite yngre personer i klubben. Vi behöver därför hjälp av flera utanför styrelsen för att det skall vara möjligt att genomföra. Har ni idéer så är ni välkomna att kontakta någon i styrelsen eller lägga fram dessa på årsmötet i februari där klubbens framtid även kommer att tas upp. Läs artikel inne i tidningen.

Vi söker även någon som kan tänkas ansvara för ugglelyssnarveckan som kommer att vara den 12/3-24/3. Det kanske finns någon som har idéer på upplägg för den. Var inte rädda för att höra av er.

En God jul och ett Gott nytt skådarår!

Ordföranden

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Frövi Fågelklubb håller årsmöte i IOGT lokalen i Blixterboda den 7 februari 2007.

Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar så kommer klubbens medlemmar att visa bilder från aktiviteter som dom deltagit i.

Dygnsinventeringen i Lindesbergs kommun 25 – 26 maj 2007

Jan-Erik Malmstigen

Totalt sex lag (13 medl.) deltog i årets dygnsinventering. Vädret i stort sett bra hela dygnet bortsett från några regnskurar sen kväll. Temperetauren + 19 grader och mulet vid start med 12 grader som lägst under natten. Lördagen bjöd på överlag soligt väder och temperaturen behaglig, + 17 grader.

Totalt registrerades 137 arter vilket är det fjärde bästa under inventeringens 23-åriga historia. Högstanoteringen 145 arter gjordes 2002.

Tre för inventeringen nya arter noterades, nämligen sjöorre, fjällvråk och slaguggla. Totalsumman för hela inventeringen under samtliga år hamnar därmed på 184 arter.

Dygnsinventeringen brukar äga rum runt månadsskiftet maj-juni så årets race genomfördes några dagar tidigare än normalt. Detta kan förklara det förhållandevis kläna resultatet av nattsångare.

Arter som saknades i år

Flera arter änder saknades dessutom liksom vadare som gluttsnäppa, rödbena och mosnäppa.

Knölsvan (22 år) har registrerats samtliga år från starten fram till i år då inget lag lyckades få den på sin lista trots besök vid Bohrsån och Björkasjön. Rödbena (19 år) och bläsand (16 år) saknas de senaste fyra åren. Bland arter som saknades kan även nämnas mindre hackspett (16 år), årtå (15 år) och skedand (12 år).

Nya arter i år

Tre för inventeringen nya arter blev alltså sjöorre, fjällvråk och slaguggla. Sjöorren, en hanne, rastade hela lördagen ute på Stor-Väringen och sågs från Bläsåsen. De sista sjöorrarna brukar normalt passera runt 15 maj så detta fynd är det senaste kända denna tid på året. Fjällvråken är också en för årstiden udda observation. Den sågs från P-platsen ner till Liaskogens reservat.

Slagugglan blev kommunens elfte fynd totalt av denna uggla. Senast ropande slaguggla noterades i kommunen var 1997. Slagugglan häckar närmast med flera par uppe i Hällefors kommun men trots att kommunen biotopmässigt borde passa slagugglan så tycks den ha svårt att finna sig tillrätta hos oss.

Dessutom kan nämnas:

Dvärgmå. 1 2k Stor-Väringen 25-26.5, 1 2k Albäcksån 26.5. [3:e året].

Kornknarr. Hörd Västvalla 25.5 och Morskogsjön 26.5.

Vaktel. Hörd Finnåker 26.5.

Småfläckig sumphöna. Hörd Luntén 26.5.

Nattskär. Minst 5 ex Grimsö f.o.

Trädlärka. Minst 6 ex Grimsö f.o samt 1 ex Rya grustag.

Forsärla. Fem häckningar samt observerad på ytterligare tre lokaler.

Kärrsångare. 1 sj. Frövifors 25.5

Gransångare. 1 sj. Frövifors (stationär)
Mindre flugsnappare, 1 sj. Kyrkberget,

Lindesberg 25-26.5. Har noterats de senaste fyra åren, de flesta dock från Liaskogen.

Antalet registrerade arter för de sex lagen hamnade på 101 - 120 arter. Flest arter, 120, hade Andreas och Lennart Sandberg.

För ytterligare information om inventeringens resultat hänvisas till rapportsystemet Svalan på nätet. Många av fynden finns här upplagda av respektive deltagare.

Deltagare:

Andreas Sandberg, Lennart Sandberg, Tomas Haraldsson, Bosse Carlsson, Mats Andersson, Stina Andersson, Jan-Erik Malmstigen, Jerry Andersson, Johan Anderson, Maria Andersson, Per Andersson, Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin.

Glöm inte fågelbordstävlingen den pågår till 31 januari

Skicka resultatet till

tommy.swarre@telia.com eller ring 0581-123 48.
Ett fint pris kommer att delas ut till vinnaren!

Januariinventeringen

Vill du ha rapportformuläret digitalt så skicka ett mail till
lennart.sandberg@post.utfors.se

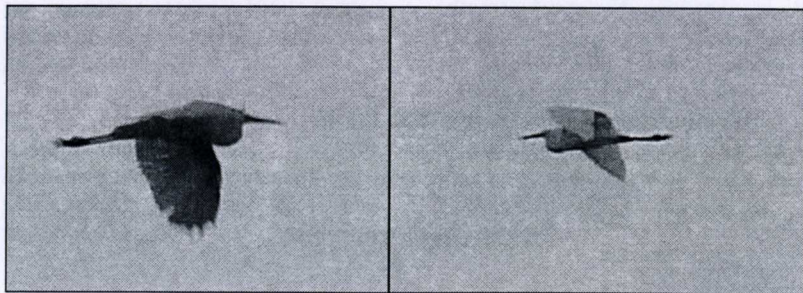
Ägretthäger vid Sällingesjön den 16/9

Mattias Rudenvall

Söndagen den 16:e september tog jag som vanligt en tur till Sällingesjön. Tack vare ett regelbundet skådande denna sommar vid lokalen hade jag sett flera roliga arter, bl.a. ett gäng större strandpipare som rastat sedan början av augusti! Några dagar innan hade jag köpt en ny videokamera, och det var med hopp om att få några schyssta filmer på strandpiparna som jag började gå ned mot sjökanten denna söndagmorgon. Halvvägs ned mot sjön får jag syn på tre hägrar i luften, flygandes mot mig. Som vanligt lyftes handkikaren för att säkerställa teorin om tre vanliga gråhägrar, men pulsen stiger kraftigt när en är helt vit!! Då den endast är något mindre än de två andra gråhägrarna är utesluts silkeshäger, och jag konstaterar snabbt att det är en ägretthäger det rör sig om. Hägrarna drar en lov över sjön samtidigt som de sakta sänker sig ner och till sist landar i den norra strandkanten, i princip på samma ställe som ägretthägern i maj 1994! Så, efter

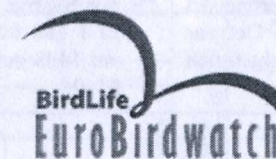
några minuters dokumenterande (videokameran kom väl till pass!) är det dags att få tag på mer folk! Efter en stunds ringande till olika skådare svarar till sist Jan-Erik Malmstigen som är på plats efter en halvtimme. I samma stund han är på intågande, blir gråhägrarna lite oroliga och när de tar till vingarna följer även ägretthägern med. Vi ser de ta höjd över sjön, och gråhägrarna verkar sträcka söderut medan ägretten vänder och drar norrut. När vi tappar den har den sänkt sig lågt över skogen mot Finnåkerssjön, men trots eftersökning vid kringliggande marker hittar vi den inte.

Fyndet är det andra vid Sällingesjön och det femte totalt i Lindesbergs kommun. Det senaste fyndet var ett ex vid Västvalla/Sjömosjön i april 2001. Intressant är att en ägretthäger rastade i Kvismare-området 22/7 - 12/9, och är det kanske samma fågel som tagit en tur till våra trakter?!

Ägretthäger vid Sällingesjön 16/9-07. Foto Mattias Rudenvall

European Birdwatch 2007

Tommy Oscarsson

Årets Birdwatch inföll helgen den 6-7 oktober. Vi hade lördagen den 6:e som räkningsdag. Tiden var mellan kl. 6.00-13.00. Vi blev 13 skådare som bevakade 9 olika lokaler under dagen.

Rapportering har skett via Svalan och SOF.

Väder

Temperaturen låg på 2-3 plusgrader på morgonen och dimma. Vinden var frisk och nordlig. Framåt förmiddagen lättade dimman och vinden avtog i de nordliga kommundelarna. I de sydliga så höll dimman sig kvar till framåt middagen. I de norra delarna så tittade solen fram och temperaturen steg till 10-14 plusgrader framåt middagen.

Resultat FFK

Vi fick ihop 3931 fåglar av 79 olika arter på lördagen. Artmässigt var det ok men antalsmässigt det sämsta året för Birdwatch.

Utanför räkningstiden tillkom under lördagen sparvuggla, mindre korsnäbb, storlom och tjäder. Från söndagen tillkom en spetsbergsgås från Mon-Finnåkerssjön.

Totalt under helgen så räknades det in 5086 fåglar av 84 olika arter.

De antalsmässigt dåliga siffrorna berodde på den ihållande dimman som gjorde att sikten var nästan lika med noll och att vinden avtog då dimman lättade. Det gjorde att sträcket uteblev helt. Bo/bergfink som brukar vara i topp antalsmässigt hade sitt sämsta år med endast lite över 100 fåglar. Även trastarna uppvisade ett lågt antal med lite över 100 ex.

Sångsvan och enkelbeckasin slog sig för första gången in på tio i topplistan för antal fåglar. En stor flock på 86 enkelbeckasiner rastade vid Albäcksån lite udda. Sex vitkindad gäss sågs vid Österhammarsjön och samma fåglar iaktogs också vid Sällingesjön. Annars var det dåligt med fågel av alla arter.

Alfågel och strömstare var nya arter för inventeringen. Totalt 139 arter av 155 081 olika individer har noterats sedan Birdwatch startade.

Ingen lokal slog rekord vad gäller antal sedda fåglar, utan de flest hade sina sämsta siffror sedan starten. Västvalla, Orrkilen och Storåbadet hade det sämsta artantalet sedan starten. *Se tabell 1 för samtliga siffror.*

Resultat Europa och Sverige

Samordnare för årets Birdwatch var Schweiz. Totalt deltog 31 europeiska länder med 41 000 deltagare. Det var 1120 olika aktiviteter under helgen och

det räknades in ca 2 miljoner fåglar runt om i Europa.

För Sverige så sågs 257 olika arter av ca 1 168 000 fåglar. Antalet deltagare var 1428 och rapportörer på Svalan var 1169.

Landskapsligan (arter/landskap)	Tio i topp Sverige	Tio i topp FFK
1. Skåne	186 Vitkindad gås	293 884 Stare
2. Öland	171 Ringduva	114 640 Kanadagås
3. Halland	164 Ejder	92 863 Kaja
4. Uppland	164 Prutgås	79 470 Gräsand
5. Gotland	155 Sädgås	68 125 Gulsparv
6. Västergötland	146 Grågås	65 530 Grågås
7. Södermanland	146 Stare	31 956 Bo/bergfink
8. Småland	143 Kaja	30 586 Sångsvan
9. Bohuslän	139 Tofsvipa	21 580 Kråka
10. Västmanland	128 Trana	18 820 Enkelbeckasin

Urval från lokalerna

Albäcksån	3m alfågel, 1 strömstare, 86 enkelbeckasin, 1 blå kärrhök, 3 skogsduva, 2 stjärtmes.
Storåbadet	100 stare, 2 gråsiska
Näset-St. Lindesjön	1f småskrake, 5 trana.
Orrkilen	1 blå kärrhök, 1 mindre hackspett, 1 lövsångare, 1 varfågel.
Österhammarsjön	6 vitkindad gås, 2 blå kärrhök, 1 rörhöna, 4 sädesärta, 10 steglits.
Hagaberg	7 storskarv, 2 vattenrall, 2 sothöna, 1 morkulla, 7 stjärtmes.
Sjömosjön	1 fasan, 40 tofsvipa
Västvalla	1 steglits, 100 gulsparv.
Sällingesjön	122 grågås, 6 vitkindad gås, 320 gräsand, 2 havsörn, 3 orre, 45 tofsvipa, 1 sädesärta, 1 dubbeltrast, 10 stjärtmes, 1 svartmes, 3 trädskrypare, 300 stare, 2 gråsparv, 1 hämpling

Ett stort tack till samtliga deltagare och väl mött nästa år.

Tabell 1

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	Totalt
1 SKÄGG-DOPPING	2	1				2				5
2 STORSKARV						7				7
3 HÄGER	2		1		5	2	1			11
4 SÅNGSVAN				4	54				64	122
5 SÄDGÅS				19	34				1	54
6 GRÅGÅS					22	1			122	145
7 VITKINDAD GÅS					6				6	6
8 KANADAGÅS	6	10	9	350	5	1	13	50	50	494
9 KRICKA						5	1		10	16
10 GRÄSAND	64	5	8	5	5	10	20		320	437
11 ALFÅGEL	3									3
12 KNIPA		1				9				10
13 SMÅSKRAKE			1							1
14 STORSKRAKE		2	1							3
15 HAVSÖRN									2	2
16 BLÅ KÄRRHÖK	1			1	2					4
17 SPARVHÖK						1	1		1	3
18 ORMVRÅK			1	1	5				2	9
19 ORRE									3	3
20 FASAN							1			1
21 VATTENRALL						2				2
22 RÖRHÖNA					1					1
23 SOTHÖNA						2				2
24 TRANA			5							5
25 TOFSVIPA							40		45	85
26 ENKEL-BECKASIN	86					1				87
27 MORKULLA						1				1
28 FISKMÅS	4	11	4			2				21
29 GRÅTRUT	2					3				5
30 TAMDUVA				35		1			16	52
31 RINGDUVA	30			21		2	12		20	85
32 SKOGSDUVA	3									3
33 GRÖNGÖLING			1	1	1	1			1	5
34 SPILLKRÅKA		1	1		1		1	1	2	7
35 ST.HACKSPETT				1	1	1	2	1	1	7
36 M.HACKSPETT				1						1
37 SÅNGLÅRKA	2			8	1		5		15	31
38 ÅNGSPIP-LÅRKA	2				7	1			30	40
39 SÄDESÄRLA					4				1	5
40 SIDENSVANS	2									2
41 STRÖMSTARE	1									1
42 GÅRDSMYG	1			1		2				4
43 JÄRNPARV	1					1			2	4

44	RÖDHAKE	1			2		2				5
45	KOLTRAST	4	2	1	6	3	3	1	5	3	28
46	BJÖRKTRAST	12	5	1	2	10	5	10	30	6	81
47	TALTRAST				1		1				2
48	RÖD Vinget- RAST	1					2				3
49	DUBBELTRAST									1	1
50	LÖVSÅNGARE				1						1
51	KUNGSFÅGEL				1	9	1	2		5	18
52	STJÄRTMES	2					7			10	19
53	ENTITA	1			1		1	3		2	8
54	TALLTITA	1					3				4
55	SVARTMES									1	1
56	TOFSMES				1					2	3
57	BLÄMES	5	20		8	3	5	2	10	10	63
58	TALGOXE	6	15	10	8	3	6	5	10	15	78
59	TRÄDKRYPA									3	3
60	NÖTVÄCKA	2	1	1	1	2	1	1	6	3	18
61	VARFÅGEL				1						1
62	NÖTSKRIKA	3	1		7	26	8	1	10	30	86
63	SKATA	5	9	6	5	6	2	1	1	5	40
64	KAJA	70	20	15	100		6	25	25	200	461
65	KRÅKA	13	10	5	16	8	4	15	4	40	115
66	KORP	2	2		2	4		3	2	2	17
67	STARE	135	100			29	4	40		300	608
68	GRÄSPARV									2	2
69	PILFINK	1			1	13	1		30	4	50
	OBEST BO/BERGFINK		50							50	100
70	BOFINK				1	2	4	1	1	10	19
71	BERGFINK	1			4		1			10	16
72	GRÖNFINK	2	2	1	4	1	5	5	35	3	58
73	GRÖNSISKA						5			15	20
74	GRÄSISKA		2							2	4
75	HÄMPLING									1	1
76	STEGLITS					10			1	1	12
77	DOMHERRE			4	7		3	1		3	18
78	GULSPARV	15			3	23	2	3	100	20	166
79	SÄVSPARV		2				3	2		2	9
	Totalt	494	272	76	631	306	143	218	322	1475	3931

Lokaler samt observatörer

L1	Albäcksån (Tommy Oscarsson, Per Axelsson, Jonas Kling) 37 arter
L2	Storåbadet (Lennart Sandberg) 23 arter
L3	Näset-St.Lindesjön (Per-Martin Ramberg) 19 arter
L4	Orrkilén (Björn Lindberg) 36 arter
L5	Österhammarsjön (Ulla Wallin, Sven-Olof Eriksson) 32 arter
L6	Hagaberg (Jan-Erik Malmstigen) 47 arter
L7	Sjömosjön (Johan Andersson) 29 arter
L8	Västvalla (Ulf Jacobsson) 18 arter
L9	Sällingesjön (Mattias Rudenvall, Bosse Carlsson) 51 arter

Riksmästerskap i Tomtskådning 2007

Hans Norelius

Prolog

Som nybliven medlem i klubb tomt 100 så var det lätt att nappa på att delta i RM i tomtskådning när en uppmaning dök upp. RM hålls traditionellt första lördagen i september för att passa hyfsat i hela landet. Det går ut på att observera så många fågelarter som möjligt från sin tomt under ett dygn. Mer information om tomtskådning kan du hitta på adressen <http://www-pp.hogia.net/bengt.stridh/Enhagen/yardbird.html>.

Äldsta dottern och hennes pojkvän besökte vår sommarstuga vid Siggebohyttan veckan innan RM-helgen. De fick i uppdrag att mata in fåglarna till tomten vilket de också gjorde, berömvärt! SMHI lovade kallt väder (+2) på lördagsmorgonen. Eftersom jag planerade att sitta på balkongen så inhandlades raskt ett stycke infravärmare. Denna monterades sedan när vi kom till stugan på fredagskvällen. Samtidigt fylldes matning-en på. Klockan ställdes på 04:00 och ryggläge intogs.

RM-dagen 1a september

Upp och på med kaffebryggaren samt massor med kläder. Infravärmaren drogs igång och skådningen startades exakt 04:30. Dödstyst och vindstilla, +3 grader, brrr! Inget sträck alls kunde noteras såhär tidigt. Nedan följer dagens artlista.

Art nummer	Tid	Arter i kronologisk ordning och kommentarer
1	04:35	Kanadagässen börjar prata med varandra nere på sjön, 1a arten klar!
2	04:40	En sparvuggla ropar sitt höstläte, bedömer att den sitter ca 150 meter bort. Senare ropar den igen och en annan svarar med revirlåtet från andra hållet
3	05:00	1a röd haken börjar ticka i skogen, inom en kvart är minst 5 stycken igång
4-5	05:10	Koltrast och gårdsmyg drar samtidigt igång med locklåten, senare på förmiddagen sjunger gårdsmynen flitigt
6	05:15	Dagens överraskning, två morkullor flyger ut från gallringen i norr och gör en sväng för att sedan gå ner igen. Svängen var ca 50 meter från mig och det gör att de lätt kan artas i det sparsamma ljuset. Någon minut senare kommer den ena

Art nummer	Tid	Arter i kronologisk ordning och kommentarer
7-8	05:20	dragande rätt mot balkongen och missar mig med 4 meter! Större hackspetten "kickar" igång nere i hagen och från samma ställe hörs rödvingetrast med sångliknande läte
9	05:35	Kattugljan bestämde sig äntligen för att ropa även denna morgon, ett rop orkade den med. Skönt, nu slipper jag sitta uppe ikväll!
10	05:40	En järnsparv visar sig i spireahäcken, "där den brukar hålla till". Den får syn på mig och börjar locka/varna och en annan svarar bakom häcken. Vet inte vad detta raka, litet spruckna läte betyder.
11-18	05:50	Nu brakar "allt" igång. Snabbt registreras talgoxe , kråka , en kacklande smålom flyger förbi (för övrigt den enda på hela dagen!), blåmes , storlom (hörs sedan hela morgonen nere från Usken), gröngöling , bergfink (höstens första vid stugan), grönfink
19-28	06:00-07:00	Flera vanliga arter gör entré och de är nötväcka , skata och entita som kommer till matningen. Under dagen studerade jag denna entita och dess kompis minst 20 gånger utan att de förvandlades till talltitor. Första bofinken dyker upp vid matningen och en sparvhök kommer seglande ner mot hagen för en morgonjakt. Cirka 06:30 sitter en ringduvestor fågel i en talltopp nere på en holme i sjön. Avståndet är ca 1 km men det är vanskligt att avgöra, ringduva, falk, trast?, hmm. En ensam ringduva flyger förbi och spillkråkans knirkande flyktläte hörs. Dagens tre första ladusvalor sträcker förbi åt söder, två svarthättor varnar från spireahäcken och en tittar fram efter ett tag. En nötskrika flyger förbi, spanande mot fågelmatningen inbillar jag mig. Plötsligt lättar fågeln från holmen, japp en falk, snabba djupa vingslag när den accelererar men den försvinner snart bakom en ö. Bedömer det som 90% chans på lärkfalk och 10% på tornfalk/stenfalk, typiskt!
29-31	07:00-08:00	Ett visst "ny arts" lugn infinner sig. Fågelmatningen är propad med grönfinkar och bofinkar, talgoxar, blåmesar och några nötväckor/entitor. Så hör jag locket av en förbiflygande sådesärila och strax kommer ca 20 grönsiskor i snabb flykt mot söder i trädtoppshöjd, ivrigt lockande som vanligt. Två stycken trädpiplärkor sträcker förbi, senare under dagen ser jag flera rastande i björkar runt tomten.
32	08:00	Fågeln på ön är tillbaka och nu är ljuset bättre. Japp, det är

Art nummer	Tid	Arter i kronologisk ordning och kommentarer
33-34	09:00	en lärkfalk som sitter och vilar i talltoppen. Dagens andra rovfågel klar. Såg den även senare under förmiddagen flyga runt litet nere vid sjön.
35-36	09:35	En fiskmå s kom och lade sig på vattnet medan den slukade en fisk. För två veckor sedan vimlade det av fiskmå, idag sågs de bara en och en. Två kajor flyger förbi mot norr, dagens enda.
37-38	10:00-11:00	En hane bivråk sträcker förbi 100 meter från huset. Jag upptäcker den när jag är på väg på en promenad med Iris, snart 2 år. Det blir språngmarsch till tuben för 100% artbestämning. I efterdyningen hörs några domherrar locka, också dagens enda.
39	11:00-12:00	När vi kommer hem från promenaden så far några kungsfåglar runt i granarna på tomten. Minst en är född i år. Dagens första ormvråk syns på behagligt avstånd, dvs. artas utan kikare.
40	12:00-13:00	Timmens enda nya art blir hussvala som jagar över fälten nere vid sjön. Temperaturen är nu uppe i 14 grader, rena Augustivärmen för en morgontidig spanare. Vinden har nog kommit upp i sisådär 4 m/s från SV. Timmens nya art blir svartmes . Två stycken har hittat vårt fågelbord vilket de ivrigt verkar kommunicera om. Samtidigt envisas entitan om att fortsätta med att vara entita. Jag tycker nog SOF skulle sätta upp en fond eller något för entitor som vill konvertera till talltitor och vice versa, måste komma ihåg det till nästa årsmöte.
41	13:20	Dagens första tomtkryss, en honfärgad brun kärrhök sträcker förbi över Usken. Jag har hoppats det skulle komma någon under en tid och idag var ju helt rätt dag.
42	13:25	Minst två mindre korsnäbbar hörs lockande flyga förbi, jag ser dem aldrig.
43-44	13:30	Fiskgjuse nr 1 sträcker förbi söderut, ses först långt i norr och dyker upp igen, nu närmare. En gråtrut flyger förbi ganska högt. Fiskgjuse nr 2 kommer förbi innan timmen är slut och så gör också en sydsträckande sparvhök
45	14:00-15:00	Två korpar leker i luften, det är verkligen en fågel som gillar när det blåser.
46	15:00-16:00	Äntligen, två tamduvor drar förbi!

Art nummer	Tid	Arter i kronologisk ordning och kommentarer
47	17:00	Precis när jag beslutat mig för att packa ihop så kommer ett gäng svalor mot syd och med dem en sen tornseglare som bousart och som därmed fick avsluta RMet för min del.

Dagen sträck, allt mot syd:

- ❖ 30 Hussvala
- ❖ 45 Ladusvala
- ❖ 3 Trädpiplärka
- ❖ 115 Grönsiska
- ❖ 28 Kråka
- ❖ 2 Fiskgjuse
- ❖ 1 Ormvråk
- ❖ 1 Bivråk
- ❖ 1 Sparvhök
- ❖ 1 Brun kärrhök
- ❖ 1 Tornseglare

Arter jag räknade med men missade:

- ❖ Duvhök De flesta dagar som jag spanar litet längre brukar den dyka upp.
- ❖ Taltrast Inga rönnbär i år så inga taltrastar där. Sedan är jag kass på att skilja ut den på locklåten
- ❖ Lövsångare. Skandal, det var minst 5 stycken i en häck längre bort på området. Kanske, kanske hörde jag skuggsång tidigt på morgonen men den var litet för långt bort, Grrrrrr.
- ❖ Nötkråka. Brukar vara bombsäker så här års, men icke. Alla hasselnötter på buskarna är redan borta men den brukar ju i alla fall komma och äta dem som vi lägger ut. Det blir banne mig ett utvecklings-samtal till nästa gång
- ❖ Talltita. Say no more!

Epilog

Dagen efter så hörs naturligtvis lövsångaren locka och fara runt i en buske samt talltitan täää-täää låter länge och välbekant. Nötkråkan hade åtminstone vett nog att inte visa sig. Kanske blir det nytt försök nästa år, kul var det i alla fall att skåda en hel dag från tomten. Nu kan jag ju försöka slå 47 arter nästa gång.

Aktuella observationer 1/8 – 30/11

Mattias Rudenvall

Augusti

Varmt och soligt väder med uppemot 25-30 grader varvades tidvis med regniga och svalare dagar i början av månaden. Mitten och slutet dominerades av enstaka skurar och runt 15 grader om dagarna.

Augusti brukar bjuda på en del vadare på genomresa i kommunen, och så även i år. 32 *myrspovar* sträckte över Rynninge den 2:a, och fyra *större strandpipare* rastade vid Sällingesjön den 5:e. Samma dag och plats sträckte även 10 *kustsnäppor* och 5+6 *kustpipare* förbi! Vid Finnåkerssjön hade antalet *grågäss* och *tranor* ökat till 306 resp 264 ex den 2:a och *kricka* rapporteras med som mest 130 ex Österhammarsjön den 18:e. Den 16:e sågs fem unga *vattenral-lar* vid Hagaberg och konstaterad häckning av *järpe* hör inte till vanligheterna, därför kul med en gammal fågel och fyra ungar vid Tvärsjön den 25:e! *Tretåig hackspett* sågs vid Lövön, Grimsö den 30:e och tre *turkduvor* fanns vid Folkhögskolan, Fellingsbro den 31:a,

September

Höstvädret fortsatte med lite regn då och då, varvat med soliga dagar! Några frostnätter förekom och i mitten av månaden kändes det att hösten var på intågande, med gråkallt väder.

Sällingesjön bjöd på en del trevliga arter i september! Den 1:a sträckte sju *gravänder* mot söder och fem *större strandpipare*, två *småsnäppor* och tre *kärrsnäppor* rastade samma dag!

Små- och kärrsnäpporna var kvar till dagen efter och enstaka *större strandpipare* sågs till den 9:e. Den 5:e sträckte en *rödstrupig pipplärka* förbi och ytterligare en hördes i Lindesby, Lindesberg den 13:e. 32 *storskarvar* räknades på Stor-Våringen den 2:a och samma dag sågs en hona *småskrake* med två ungar i Usken! *Blåhake* rapporteras från Frövifors, Hagaberg (4 ex) samt Sällingesjön (2 ex), och hela 350 tofsvipor rastade vid Nederby den 6:e. Månadens överraskning var den *ägretthäger* som rastade kort vid Sällingesjön den 16:e innan den drog vidare! Fyndet finns även beskrivet på annan plats i tidningen. Två *pilgrimsfalkar* sågs under månaden, en 1K fågel sågs vid Nederby och Västvalla den 22:a, och morgonen efter drog en förbi Ullersättersviken, Hagaberg. Intressant är att en obestämd *storfalk* sträckte mot sydväst vid Sällingesjön strax innan *pilgrimsfalken* sågs vid Hagaberg, kanske samma fågel?! 230 *tranor* räknades vid Mon, Finnåkerssjön den 16:e och en *forsärla* sträckte vid Löa den 25:e. Utanför kommungränsen kan nämnas 20 sträckande *myrspovar* vid Ervallaängarna den 2:a.

